

Zihindeki kalıpları kırarak her şeyi öğrenebiliriz!

belgin ögrec
bilgi@kisiselgelisimdergisi.com

Belgin Ögrec'in dünyanın dört bir tarafından eğitimcilerle gerçekleştirdiği "eğitim" konulu röportajların bu ayki konukları Jane Revell ve Bob Janes.

İngilizce öğretmenliği, İngilizce öğretmenleri eğitimcisi ve NLP eğitimcisi yapan Belgin Ögrec bu ay sayfalarımıza NLP alanında birçok çalışmaya imza atmış, bu alanda seminerler, eğitimler vermiş, kitaplar yazmış bir çifti taşıyor. Jane Revell ve Bob Janes zihindeki kalıpları aşarak hem öğrenmenin kolaylaşacağını hem de zamandan kazanılacağı görüşünü savunuyor.

Bize kısaca kendinizden bahseder misiniz?

Jane: Son dört yıldır Fransa'da Brittany'de küçük bir kasabada yaşıyoruz. Orada öğretiyorum, kitap yazıyorum ve eğitimler veriyorum. Hem yaşadığımız yerde hem de başka yerlerde NLP kursları veriyoruz. Örneğin, en son Madrid'te seminer verdim.

Bob: 20 yıl çok uluslu bir şirkette yöneticilik yaptım.1990'lı yılların başında kişisel gelişim eğitimleri veren Lou Tice ile tanıştım ve programlarına katıldım. Bu bana farklı fikirler ve seçenekler vermeye başladı. Daha sonra NLP eğitimleri aldım. Jane ile 1992'de

tanıştık. Daha sonra Master Practitioner eğitimi aldım. Lara Ewing, Gerry Schmidt ve John Seymour'dan eğitimler aldım. O zamanlar bu eğitimleri kendi kişisel gelişimim için alıyordum. Daha sonra İngiltere'de psikoloji okudum. Pek çok farklı kişisel gelişim programlarına daha katıldım. Bunların tümü NLP becerilerime güvenmemi sağladı.

Ne zamandan beri İngilizce öğretmenliği yapıyorsunuz? NLP ile ne zaman karşılaştınız?

Jane: Yaklaşık 35 yıldır İngilizce öğretmenliği yapıyorum. Üniversiteyi bitirdikten sonra ne yapmak istediğimi bilmiyordum. Yurtdışında gönüllü çalışmak için başvurduğum Beni Orta Afrika'da bulunan Ruanda'ya gönderdiler. Orada Butare Üniversitesi'nde İngilizce öğretmenliği yaptım. Geri döndükten sonra da Venezuela, Almanya, İspanya, Kanarya Adaları'nda İngilizce öğretmenliğine devam ettim. Öğrettikçe tecrübem arttı ve öğretmen eğitimliğine yöneldim. İlk olarak İspanya'da daha sonra neredeyse tüm dünyada eğitimlik yaptım. Bundan büyük keyif aldım. Ve başarılıydım da...

1990'ların ilk yıllarında mesleğimde farklı arayışlara

girdim. 1991 yılında Reading Üniversitesi'nde S.E.A.L (Etkin Öğrenme Grubu) konferansına katıldım. Bu benim bakış açımı değiştirdi. O güne kadar hiç duymadığım bazı şeyler ile karşılaştım. Bunlardan biri de NLP idi. "Belki NLP'yi işimde kullanabilirim, böylece yaptığım işi daha iyi yapar hale gelebilirim" diye düşündüm. Ancak, 1992 yılında NLP kursuna gittiğimde, iş alanından ziyade kişisel anlamda daha çok yararlandığımı fark ettim NLP'den.

Daha sonra yabancı dil öğretimi ile NLP'yi bir araya getirerek, "öğretmen eğitimleri" gerçekleştirmeye başladım. Bir süre sonra da İngilizce öğretimine yönelik çalışmaları daha az, buna karşın NLP'yi daha çok yaptığımı fark ettim. İlk NLP kursumu aldıktan dört yıl sonra, 1996 yılında NLP eğitmeni olmaya karar verdim. Wyatt Woodsmall'dan eğitim almak için ABD'ye gittim. Bu kursu özellikle seçtim çünkü bu eğitimin benim ihtiyacım olduğu şekilde çok detaylı ve analitik olduğunu biliyordum. O zamana kadar NLP'nin yumuşak, pozitif hislere yönelik alanlarında daha iyiydim. Bu eğitmenin eğitimi kursunu sevmedim ancak çok şey öğrendim.

NLP kurslarını bitirir bitirmez NLP kursları veren eğitmenlerle ilgili ne düşünüyorsunuz?

Jane: Her insan birbirinden farklı. Bazıları kendilerine diğerlerinden daha çok güveniyor. Ben bu konuda kendime çok güvenmedim! Eğitmenin eğitimi kursuna gitmeden önce diploma, Practitioner, Master Practitioner kurslarına sadece bir kez gitmekle kalmadım, bu kurslara pek çok kez bazen katılımcı olarak bazen de asistan olarak katıldım.

NLP'nin çok güçlü bir araç olduğunu, bu nedenle de nasıl eğitim verileceği konusunda hem dikkatli hem de hassas olmanın gerekli olduğunu hissediyorum. NLP bazılarının sandığı gibi "teknikleri başkaları üzerinde kullanmak" ile ilgili değildir. Öncelikle ve en önemlisi kendine uygulamakla

Belgin Öğrek, "Dünyadan Gelişim" sayfalarına bu ay Jane Revell ve Bob Janes'i konuk etti.

ilgilidir. Sanırım bunun için zaman gerekli. Dolayısıyla, evet, ben gerçekten çok sınırlı becerilere sahip olduğum halde, hemen çıkıp bunu başkaları üzerinde kullanabileceğine inanan ve eğitim veren kişilere karşı oldukça dikkatliyim.

Bob: Sanırım bu oldukça güç bir soru. Dünyada pek çok farklı NLP eğitimi var. Örnek olarak iki büyük okulu ele alırsak... Richard Bandler ve Paul Mckenna İngiltere'de oldukça kısa kurslar verdiler. Burada insanlar çok büyük değişim yaşıyorlar... Ancak bilişsel olarak çok az şey kavıyorlar. Kendilerine ne olduğunu tanımlayamıyorlar. Stratejileri biliyorlar. Bunu gerçekleştirmek ve başkalarına yardımcı olmak için enerjileri var. Bununla başarılı olabileceklerini de tahmin edebiliyorum. Ancak bunun bazı sınırları var.

NLP'yi ileriye götürecek kitaplara ihtiyaç var

İngilizce öğretmenlerine yönelik iki NLP kitabınız var. Bu kitapları yazarken ulaşmak istediğiniz sonuç neydi? Kitaplarınız ile ilgili nasıl bir geribildirim aldınız?

Jane: Tüm dünyadaki öğretmenlerden gelen "In Your Hands" ve "Handing Over" kitaplarıyla ilgili geribildirim, özellikle birincisi için çok şaşırtıcıydı, muhteşemdi. Çok faydalı bulduklarını belirttiler. İnsanlar kitabı önce mesleki gelişim için alıp okuduklarını, ancak kendi bireysel gelişimlerine yönelik de çok değerli

bulduklarını ifade ettiler.

Bu kitapları neden yazdığımıza gelince; İngilizce öğretmenlerine yönelik verdiğim eğitimlere NLP ile katkıda bulunmuştum. Bunları bir araya getirerek İngilizce öğretmenleriyle paylaşmak istedim. Kitabın diğer yazarı Susan da aynı durumdaydı. İşte bu yüzden yazmayı istedim. "Stres ile Başedebilme" kitabını yazarken de aynı şey oldu. Stres konusunda pek çok kişiyle çalışıyordum. (kendi yaşamımda da pek çok stres vardı) Bunları yazarak daha geniş kitleye ulaştırmak istedim.

Bob: Ben neredeyse tüm NLP kitaplarını okudum. Bir dönem "Rapport" adı verilen İngiliz ANLP dergisinde NLP kitapları ile görüşler yazıyordum. Yaklaşık 180 kitap hakkında yazı yazdım. Hemen hemen NLP'ye giriş ile ilgili her kitabı okumuş oldum. Başlangıç düzeyinde pek çok kitap çıktı ve hala da çıkmaya devam ediyor. Bir tanesini okuduğunuz zaman diğerlerini okumak son derece sıkıcı oluyor. Çünkü çoğu az çok aynı... NLP alanında eksik olan daha ileri düzey ve daha derinliği olan şeyler... Steve Andreas, Robert Dilts bu şekilde yazıyor... Bunlardan başka NLP'yi daha ileriye götüren kitaplar çok az... Bu tür kitapların yazılmasına ihtiyaç var.

Önemli olan zamanı verimli kullanmak

Bana yöneltilen bir soruyu ben de size yönelterek bu konudaki düşüncenizi öğrenmek istiyorum.

JANE REVELL:

Jane Revell 1970 yılından bu yana İngilizce öğretmeni, öğretmen eğitmeni ve yönetici olarak dünyanın pek çok yerinde çalıştı. Jane Revell hem NLP Master Uygulayıcısı hem de NLP eğitmeni. Psikoterapi, stres yönetimi, eğitim kinezyolojisi gibi alanlarda da niteliklere sahip. İngilizce Öğretimi alanında yazdığı ders kitapları ve öğretmen el kitapları arasında Buzz, Cross Country, Connect, ve Fantastic isimli kitaplar var. Bundan başka BBC World Service için çocuk programları ve gençler için okuma kitapları yazıyor. "In Your Hands" ve "Handing Over" kitaplarının yanı sıra 2000 yılında yazdığı "Success Over Stress" adlı kitabı da bulunuyor.

NLP sizce İngilizce öğrenmeyi ne kadar hızlandırabilir? Örneğin 9 günde İngilizce öğretmek mümkün müdür? Açıkcası bana bu soru yöneltilince benim aklıma ilk gelen soru İngilizce öğretmekten kastedilen şey nedir? Ne kadar İngilizce? Olmuştu... Siz neler düşünüyorsunuz?

Jane: Eğer ölçünüz bir restoranda yemek siparişi verebilmek ve söylenenleri anlayabilmek ise, evet öğretebilirsiniz. Ancak ana dili İngilizce olan bir grup insan ile bir konuyu derinlemesine tartışmak ise bundan kuşku duyarım. İngilizce sadece konuşmak değildir, önemli

olan anlamaktır ve ben bunun 9 günde gerçekleşebileceğinden emin değilim.

Bununla birlikte bir şeyin aksi ispatlanana kadar onun mümkün olabileceği görüşüne açık olmaya hazırım ve 9 günde ne olur görmeyi isterim! İlginç şeyler olabiliyor... NLP oldukça güçlü... Yaşamda bizim pek çok şeyi yapmamıza yardımcı olan veya bize engel olan

şeyler inançlarımızdır. İnanç değişimiyle ilerlemenin çok hızlı olacağına eminim. NLP'nin öğrenme sürecini çok büyük oranda hızlandırmasına katkı sağlayacak pek çok yolları var. Hızlandırılmış öğrenme teknikleri, amacına ulaşabilir.

Diğer yandan, 9 günün çok kısa olmasıyla ilgili kuşkularım olmasıyla birlikte, yüzlerce günün de çok uzun olduğu konusunda kuşkularım da mevcut. Bazen çok zaman harcanarak çok az etki yaratılıyor. Örneğin, çok uzun süren eğitimlerin sonucunda iki kelimeyi bir araya getiremeyenler oluyor. Burada zaman kötü kullanılıyor. Eminim bu zamanı daha verimli kullanmak için bir şeyler yapabiliriz. Sanırım şöyle bir yanlış anlama var; Daha fazla zaman daha iyi öğrenme anlamına gelmez.

Bob: Ben İngilizce öğretimi hakkında hiçbir bilgiye sahip değilim. Bana göre 9 günde bir kişiye çok basit yapılar ve kelimeler ile karşılıklı konuşma öğretilir. Günde 10-12 saat ile 9 günlük bir program, yaklaşık bir yıla yayılarak yapılan haftada 1-2 saatlik bir program ile neredeyse aynı sayılır. Bu süre içinde çokça şey öğretilir. Ne kadar gramer öğrenilebilir bilemem, ancak zihindeki kalıpların kırılmasının çok

önemli fark yaratacağına inanıyorum. Ben Fransızca'yı okulda öğrendim ve Fransa'ya gidene yaklaşık 40 yıl kadar kullanmadım. O zaman "Evet, Bob" dedim, "Sen burada yaşayacaksın. Başka seçeneğin yok." Daha önce "ya hata yaparsam..." kalıbına hiç de uymayan değişimi zihnimde yaptım. Öğretmenlerim tarafından hata yaptığım zaman uyarılırdım. Doğru konuşmam öğretilmişti. Şimdi bunu burada fark ediyorum. Örneğin "thank you" nun karşılığı olan sözcüğün "tekesür" mü yoksa "tesekür" mü olduğunu tam bilemiyorum. Bu nedenle de kullanmıyorum. Onun yerine İngilizce olarak "thank you" diyorum. Aslında iki kere yanlış söylesem birileri beni düzeltir ve ben de doğrusunu öğrenirim. Ancak yanlış kullanmaktan çekiniyorum. İşte burada NLP'nin sunacağı bazı şeyler var.

BOB JANES:

İngiltere'de 25 yıl uluslararası firmalarda finans, strateji, sistemler üzerine yönetici olarak çalıştıktan sonra 15 yıldan bu yana organizasyon ve kişisel gelişim alanında koçluk ve danışmanlık yapıyor. Organizasyonel danışmanlık alanında Master yapan Janes, aynı zamanda bir NLP Master uygulayıcısı. Eşi Jane Revell ile dört yıldır Fransa'da yaşıyor.